

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: **«Доходи, витрати та фінансові результати діяльності підприємства як об'єкт обліку та контролю (на прикладі ТОВ «ТЕЛЕКАРД-ПРИЛАД»)»**
(назва теми)

Виконавець:

студент факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій групи 41

Полтавцев Костянтин Валерійович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Канд. екон. наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Бойко Ольга Станіславівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Детальне вивчення системи обліку фінансових результатів та аналізу їхнього використання в сучасних умовах є дуже актуальним, оскільки дозволяє керівництву компанії ухвалювати обґрунтовані рішення, спрямовані на підвищення результатів його діяльності. Побудова науково обґрунтованої облікової системи та проведення витрати, доходів та фінансових результатів підприємства обумовлює актуальність даної теми дослідження.

Мета дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є теоретико-методологічне дослідження сутності витрат, доходів та фінансових результатів діяльності підприємства, як об'єкта обліку та контролю в системі управління підприємством для розробки практичних заходів, спрямованих на вдосконалення управління ними.

Завдання дослідження:

- визначити економічну сутність і зміст доходів, витрат та фінансових результатів;
- розглянути методiku визначення фінансових результатів діяльності підприємства;
- порівняти бухгалтерський облік доходів, витрат та фінансових результатів за національними та міжнародними стандартами;
- дослідити особливості обліку доходів, витрат та результатів діяльності ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»;
- описати методи удосконалення системи обліку фінансових результатів у ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»;
- описати системи моніторингу результатів фінансово-господарської діяльності ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»;
- провести аналіз витрат, доходів та фінансових результатів ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»
- розробити пропозиції щодо підвищення ефективності управління фінансовими результатами ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД».

Об'єкт дослідження: діюча система обліку та контролю формування і використання фінансових результатів підприємств приватного сектору на прикладі ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД».

Предмет дослідження: теоретичні, методичні, організаційні та практичні аспекти обліку, аналізу та контролю фінансових результатів в системі управління підприємством.

Методи дослідження: для досягнення мети та вирішення поставлених завдань використано такі методи: метод логічного узагальнення (для теоретичного обґрунтування сутності, місця та ролі прибутку в діяльності підприємства); методи аналізу і синтезу (для дослідження моделей та методів формування і розподілу прибутку підприємства, а також для систематизації основних положень нормативно-правової бази з питань управління прибутком); дискримінантного аналізу (для дослідження фінансових результатів діяльності підприємства); методи економічного аналізу, зокрема

елімінування для здійснення факторного аналізу прибутку; графічний метод (для наочного подання статистичного матеріалу та схематичного зображення ряду теоретичних і практичних положень).

Інформаційна база дослідження. Теоретичною основою написання даної роботи стало вивчення здобутків вітчизняної теорії обліку та аналізу генерування та подальшого розподілу фінансових результатів підприємства відповідно до сучасних умов ведення діяльності. Інформаційна база дослідження включає чинний перелік законодавчих та нормативних актів, інформація з періодичних спеціалізованих економічних видань, первинні документи, облікові реєстри та звітність ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД». При написанні роботи проаналізовано також монографії та статті зарубіжних і вітчизняних авторів, автореферати кандидатських дисертацій, посібники та навчальні посібники з аналізу на підприємствах, інтернет-ресурси.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (54 найменування) та 2-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 99 сторінок. Основний зміст викладено на 97 сторінках. Робота містить 16 таблиць, 17 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні засади обліку фінансових результатів підприємства»* розглянуто сутність обліку фінансових результатів підприємства. Визначено економічну сутність і зміст доходів, витрат та фінансових результатів. Розглянуто методика визначення фінансових результатів діяльності підприємства. Проведено порівняння бухгалтерського обліку доходів, витрат та фінансових результатів за національними та міжнародними стандартами.

У другому розділі *«Облік результатів фінансово-господарської діяльності ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»*» досліджено особливості обліку доходів, витрат та результатів діяльності ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД», описано методи удосконалення системи обліку фінансових результатів на підприємстві.

У третьому розділі *«Система контролю та аналізу результатів фінансово-господарської діяльності ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»*» описано системи моніторингу результатів фінансово-господарської діяльності та проаналізовано витрати, доходи та фінансові результати ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» та розроблення пропозиції щодо підвищення ефективності управління фінансовими результатами ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Метою будь-якого виду підприємницької діяльності є створення прибутку. Прибуток є узагальнюючим показником результатів господарської

діяльності. На формування чинить вплив низка факторів, кожен з яких має позитивний або негативний вплив на рівень прибутку.

2. Основними принципами розподілу прибутку є наступні: прибуток, отриманий підприємством в результаті його господарської діяльності, розподіляється між державою і підприємством як суб'єктом господарювання; частка прибутку, отриманого державою, визначається ставкою податку, встановленою законодавством; рішення про напрями використання прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства, є відповідальністю підприємства.

3. Основною метою аналізу формування та використання прибутку підприємства є об'єктивна оцінка прибутку та виявлення резервів подальшого підвищення ефективності управління ним. Для аналізу показників прибутку можна виділити наступні етапи дослідження: аналіз складу і динаміки валового прибутку; аналіз фінансових результатів від реалізації товарів, робіт і послуг; аналіз чистого прибутку; аналіз фінансових результатів від іншої діяльності; аналіз рентабельності підприємства; методика розрахунку суми прибутку і резерви підвищення рентабельності; аналіз рентабельності підприємства; аналіз розподілу і використання прибутку. Розглянуті в роботі основні показники аналізу формування та використання прибутку сучасних підприємств мають велике значення для зміцнення їх фінансового стану та фінансової безпеки. Ці показники дають можливість удосконалити систему аналізу діяльності підприємств, що, в свою чергу, дає можливість завчасно виявити негативні зміни у фінансовому становищі підприємств та вчасно їх виправити.

4. Важливим інструментом системи управління фінансами та фінансовою діяльністю підприємства є аналіз фінансових результатів його діяльності. Аналіз і прогнозування прибутку займають ключове місце в системі аналізу діяльності підприємств і відіграють важливу роль у функціонуванні будь-якого суб'єкта господарювання. Саме аналіз фінансових результатів дає можливість визначити прибутковість діяльності підприємства. Таким чином, для забезпечення сталого підвищення доходів підприємства в умовах динамічних змін, що відбуваються в економіці, потрібно вирішувати проблему розробки ефективних засобів управління прибутком. Це дозволить на підставі обґрунтованого економічного аналізу з використанням економіко-математичного моделювання та сучасних інформаційних технологій отримати об'єктивне управлінське рішення у визначенні стратегії розвитку підприємства.

5. Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД». Прибуток на підприємстві формується за рахунок операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства. Для розподілення прибутку 1 раз в квартал збираються збори засновників підприємства. Аналіз показників формування та використання прибутку здійснює економічний відділ підприємства. Велику роль у проведенні аналітичної роботи відіграють також головний бухгалтер, його заступник та інші працівники облікового апарату підприємства. В їх обов'язки входить здійснення (разом із іншими службами) економічного аналізу господарської діяльності на основі даних бухгалтерського обліку і звітності та інших джерел інформації для виявлення внутрішніх

резервів, попередження втрат й непродуктивних витрат. Для узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» в роботі було проведено аналіз майна підприємства та джерел його формування за 2019-2020 рр., який показав, що підприємство, завдяки не ефективній політиці керівництва, має достатню велику дебіторську заборгованість за товари та значний залишок грошових коштів, які не забезпечують ефективність його діяльності.

6. Фінансовий облік формування та використання прибутку в ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» ґрунтується на первинній інформації. Документування є першим етапом бухгалтерського обліку, тому від його якості, достовірності, повноти та оперативності залежить наступний процес обліку. Так, як показник “прибуток” являється синтезованим і формується на основі зведених документів, які є результатом обробки інформації на основі первинних документів, то первинної документації, як такої, для обліку прибутку не існує. Первинними документами при їх відображенні є довідки бухгалтерії.

7. При розподілі прибутку в ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» в основному передбачено нарахування за рахунок прибутку дивідендів власникам (засновникам). Оскільки резервний капітал формується у перші роки створення підприємства, тому прибуток в основному використовується на виплату дивідендів. Вважаємо за доцільне врегулювати виплати за рахунок прибутку в Статуті та Обліковій політиці ТОВ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД". Згідно з первинними документами, дані про фінансові результати та нерозподілений прибуток (приховані збитки) відображаються на рахунках бухгалтерського обліку. Отже, практика фінансового обліку ТОВ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД" в частині формування та розподілу прибутку підприємства відповідає вимогам чинного законодавства. За допомогою запропонованих в даній роботі рекомендацій ТОВ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД" зможе підвищити рівень аналітичності облікової практики формування прибутку та ефективність управлінських рішень щодо результативності фінансової агродіяльності підприємства.

8. Основною метою нормативно-правового регулювання фінансового аналізу в Україні є встановлення єдиних для всіх підприємств правил ведення обліку та проведення аналізу, які гарантують і захищають інтереси користувачів фінансової звітності і визначення перспектив та основних напрямків удосконалення його з урахуванням загальноприйнятих у міжнародній практиці принципів і стандартів.

9. Під час опрацювання спеціальної літератури та періодичних видань було знайдено достатньо матеріалів для написання дипломної роботи, але виникає об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методологічних розробок, спрямованих на вдосконалення обліку та аналізу формування та використання прибутку.

10. В умовах нестабільного економічного середовища фінансові результати підприємства є важливим показником ефективності його господарської діяльності, оскільки їх величина, структура та динаміка визначають перспективи функціонування фірми. 2011/3 8-2020 рр. показники

діяльності ТОВ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД" змінилися. Чистий дохід від реалізації товарів збільшився на 41499 тис. грн (24,40%) у 2020 році порівняно з 2019 роком. Крім того, собівартість реалізованої продукції зросла на 6966 тис. грн (7,19%) порівняно з 2016 роком на 6966 тис. грн. (7,19%). Валовий прибуток від реалізації збільшився в 2020 році проти 2019 року на 34533 тис. грн. (47,16%). Фінансовий результат від операційної діяльності зріс на 75374 тис. грн. (135,55%) проти 2019 року. Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування зріс на 75557 тис. грн. (135,95%) проти 2019 року. Чистий прибуток ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» склав в 2020 році 17066 тис.грн., що більше проти 2019 року на 73133 тис. грн. (130,44%). Загальна суму доходів ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» в 2020 році склала 220364 тис. грн., що на 36979 тис. грн. більше проти 2019 року. Витрати підприємства в 2020 році навпаки зменшилися проти 2019 року на 36154 тис. грн., завдяки чому підприємство отримало прибуток. Отже, діяльність ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» в 2020 році була спрямована, перш за все, на підвищення фінансової стабільності підприємства з метою його подальшого розвитку.

11. В ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» прибуток використовується за такими основними напрямками: виплата дивідендів; формування резервного капіталу, який в подальшому використовується для покриття збитків; накопичення нерозподіленого прибутку; направлення частини прибутку на розвиток підприємства, в тому числі на розвиток підприємства (технічне переоснащення, модернізацію, ремонт приміщень, капітальне будівництво, придбання обладнання), сплату податків та зборів, передбачених чинним законодавством, погашення заборгованості відсотків за кредитами (позиками). В 2018 році було виплачено засновникам ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» 44404 тис. грн. дивідендів. Також протягом 2018-2020 рр. підприємство використовувало прибуток на сплату податку на прибуток. Залишок фінансового результату діяльності підприємства ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» за 2018-2020 роки віднесено на нерозподілений прибуток/непокритий збиток.

12. В роботі було проведено факторний аналіз прибутку ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД». Факторний аналіз проводять для виявлення впливу факторів на той чи інший показник. Вплив факторів на чистий прибуток підприємства ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» в 2020 році порівняно з 2019 роком було розраховано методом ланцюгових підстановок. В 2020 році порівняно з 2019 роком сума прибутку ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» зросла на 73133 тис.грн., в т. ч. за рахунок збільшення доходів на 36979 тис. грн. та за рахунок зменшення витрат на 36154 тис. грн.. Тому доцільно проаналізувати витрати, понесені підприємством у зв'язку з його господарською діяльністю, з метою пошуку джерел збільшення прибутку ТОВ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД". Як показує аналіз, для ТОВ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД" важливо знайти резерви, які дозволять підприємству збільшити прибуток. Для збільшення прибутковості підприємства, за прогнозом, можна використати підвищення якості продукції та обслуговування клієнтів.

13. Ще одним етапом аналізу прибутку ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» є аналіз рентабельності, що характеризує співвідношення результатів фінансово-господарської діяльності підприємства і витрачених ресурсів, тобто ефективність діяльності даного підприємства. Виходячи з наведених розрахунків, слід констатувати, що у 2020 році порівняно з 2019 роком у ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» спостерігалися позитивні тенденції, зокрема, за рахунок: збільшення рентабельності активів на 62,57 %; збільшення рентабельності господарської діяльності на 41,03%; збільшення рентабельності товарів на 31,77%. Негативним залишається зменшення рентабельності власного капіталу на 183,37%. Таким чином, у 2020 році порівняно з 2019 роком у ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД» збільшилися показники рентабельності продажу товарів, активів, господарської діяльності, що є позитивним у діяльності підприємства.

14. Сучасні умови ведення бізнесу в Україні вимагають розробки стратегії управління прибутком ТОВ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД", що забезпечує отримання достатнього прибутку для інвестування в саморозвиток компанії. Основними резервами збільшення прибутку ТОВ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД" в умовах ринкової економіки є: збільшення обсягів діяльності за рахунок підвищення ефективності використання ресурсів підприємства, поліпшення якості продукції, що випускається, усунення втрат робочого часу, підвищення продуктивності праці, оптимізація витрат, розширення рекламної діяльності та інші напрямки. Процес управління формуванням прибутку акціонерного товариства "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД" повинен відображати результати господарської діяльності, які дозволяють йому стверджувати свою незалежність і, крім того, розвивати нові види господарської діяльності, отримуючи очікувані економічні вигоди. Тому важливим є досягнення цільового обсягу прибутку, який отримує підприємство, забезпечуючи оптимальне використання потенціалу наявних ресурсів. Для досягнення цільового рівня прибутку від запропонованих в роботі заходів, в господарській діяльності підприємства ТОВ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД" слід використовувати систему формування цільових рівнів прибутку. Запропонований ТОВ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД" алгоритм формування прибутку спрямований на визначення цих цільових рівнів, а також на підвищення рівня продуктивності праці, на що він спрямований. Таким чином, сучасна економічна ситуація в Україні вимагає розробки стратегії управління прибутком, яка дозволить не тільки покрити витрати, але й забезпечити отримання підприємством прибутку, достатнього для інвестування в його розвиток. Процес управління формуванням прибутку компанії повинен відображати результати господарської діяльності, які дозволять забезпечити самоокупність і, крім того, очікувані економічні вигоди, які дозволять розвивати нові види господарської діяльності. Запропонований алгоритм формування прибутку підприємства спрямований не тільки на визначення цільового рівня, а й на підвищення рівня продуктивності праці. Підвищення продуктивності праці сприятиме збільшенню обсягів господарської діяльності, та, як наслідок, отриманню позитивного прибутку для підприємства ТОВ "ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД".

АНОТАЦІЯ

Полтавцев К.В. Доходи, витрати та фінансові результати діяльності підприємства як об'єкт обліку та контролю (на прикладі ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД»).

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «Облік і аудит». –

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку фінансових результатів підприємства та методика визначення фінансових результатів діяльності підприємства.

Проаналізовано особливості обліку доходів, витрат та результатів діяльності ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД», описано методи удосконалення системи обліку фінансових результатів на підприємстві.

Запропоновано впровадження системи моніторингу результатів фінансово-господарської діяльності та розроблено пропозиції щодо підвищення ефективності управління фінансовими результатами ТОВ «ТЕЛЕКАРТ-ПРИЛАД».

Ключові слова: бухгалтерський облік, доходи, витрати, фінансові результати, прибуток.

ANNOTATION

Poltavtsev K. Incomes, expenses and financial results of the enterprise as an object of accounting and control (on the example of TELEKART-PRYLAD LLC)".

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and taxation»

(code and name of the specialty)

for the educational program «Accounting and Auditing». –

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2023.

The work deals with the theoretical aspects of accounting for the financial results of an enterprise and methods for determining financial results of an enterprise.

The peculiarities of the accounting of income, expenses and results of activity of TELEKART-PRYLAD LLC are analyzed, the methods of improving the system of accounting of financial results at the enterprise are described.

It was proposed to implement a system for monitoring the results of financial and economic activities and developed proposals for improving the efficiency of financial performance management TELEKART-PRYLAD LLC.

Keywords: accounting, income, expenses, financial results, profit.